

Besluit

Tarievenbesluit TenneT 2020

Ons kenmerk : ACM/UIT/520539

Zaaknummer : ACM/19/035592

**Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 41c, eerste lid, van de
Elektriciteitswet 1998**

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Achtergrond en systematiek	3
2.1	Achtergrond	3
2.2	Systematiek	3
3	Procedure voor de totstandkoming van dit besluit	5
4	Totstandkoming van de tarieven	8
4.1	Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties	8
4.1.1	Toepassing van de wettelijke formule	9
4.1.2	De gemaakte kosten voor niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen	10
4.1.3	Gemaakte doelmatige kosten voor de verwerving van een bestaand net	10
4.1.4	Geschatte vermogenskosten voor RCR-investeringen	10
4.1.5	Geschatte kosten voor RCR-investeringen	11
4.1.6	Kosten voor de systeemtaken	11
4.1.7	Inkoopkosten naastgelegen netten	12
4.1.8	Conclusie	12
4.2	Tariefcorrecties	12
4.2.1	Tariefcorrecties op grond van een specifieke wettelijke bevoegdheid	19
4.2.2	Conclusie	21
4.3	Totale inkomsten inclusief tariefcorrecties	21
4.4	Wijziging rekenvolumina 2020	22
4.5	Tarieven	23
4.5.1	Reacties belanghebbenden op tarievenvoorstel	23
4.5.2	Tarievencode	24
4.5.3	Vaststelling	24
	Bijlage 1 – Rekenmodule tarievenbesluit TenneT 2020	26
	Bijlage 2 – Relevante wettelijke bepalingen	26
	Bijlage 3 – Formulebijlage RCR-investeringen	29

1 Inleiding

1. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) stelt met dit besluit de tarieven vast die TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) met ingang van 1 januari 2020 ten hoogste in rekening mag brengen voor het uitvoeren van haar wettelijke taken. Deze wettelijke taken zijn de transporttaken en de systeemtaken. Het gaat om de tarieven voor het transport op het extra hoogspanningsnet (hierna: EHS-netten) en voor het transport op het hoogspanningsnet (hierna: HS-netten). De ACM is bevoegd de tarieven vast te stellen op grond van artikel 41c, eerste en tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet).
2. In dit besluit licht de ACM eerst de achtergrond en systematiek van de tariefregulering toe (hoofdstuk 2), gevolgd door een beschrijving van de procedure voor de totstandkoming van dit besluit (hoofdstuk 3) en de totstandkoming van de tarieven (hoofdstuk 4). Daarna stelt de ACM de tarieven vast in het dictum (hoofdstuk 5). Dit besluit bevat daarnaast drie bijlagen. Bijlage 1 betreft de rekenmodule voor het jaar 2020. Dit is een Excelbestand dat de ACM publiceert op www.acm.nl. Bijlage 2 bevat de relevante wettelijke bepalingen. Bijlage 3 bevat een uitwerking van de formules die de ACM gebruikt bij het berekenen van de vergoeding voor de vermogenskosten en (totale) kosten voor de RCR-investeringen. Alleen de geschatte kosten en correcties zijn terug te vinden in de rekenmodule tarievenbesluit¹; de gerealiseerde (efficiënte) kosten worden namelijk buiten de rekenmodule berekend. De bijlagen bij dit besluit vormen een integraal onderdeel van dit besluit.

2 Achtergrond en systematiek

2.1 Achtergrond

3. Elektriciteit wordt getransporteerd via elektriciteitsnetten. De netbeheerder voert wettelijke taken uit voor het door hem beheerde net. Voor TenneT gaat het om de transporttaken zoals neergelegd in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel p, van de E-wet en de systeemtaken zoals neergelegd in artikel 16, tweede lid, van de E-wet. TenneT voert deze wettelijke taken uit op het landelijk hoogspanningsnet.² Deze netbeheerder heeft een wettelijk monopolie. Voor het verrichten van de wettelijke taken brengt de netbeheerder tarieven in rekening. Om ervoor te zorgen dat de afnemer niet teveel betaalt, stelt de ACM de tarieven vast die TenneT ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de transporttaken en van de systeemtaken (hierna gezamenlijk: transporttarieven). Met dit besluit stelt de ACM de tarieven vast die TenneT met ingang van 1 januari 2020 ten hoogste in rekening mag brengen.

2.2 Systematiek

4. De transporttarieven komen als volgt tot stand. Allereerst stelt de ACM de methode van regulering voor TenneT vast in een methodebesluit. Met de methode van regulering voor TenneT beoogt de

¹ Bijlage 1.

² Het landelijk hoogspanningsnet omvat het extra hoogspanningsnetwerk (met een spanningsniveau van 220/380 kV, hierna: EHS-netten) en het hoogspanningsnet (met een spanningsniveau van 110/150 kV, hierna: HS-netten).

ACM de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van de uitvoering van deze taken te bevorderen. De ACM heeft op 30 augustus 2016 de methode voor de reguleringsperiode 2017-2021 vastgelegd in het methodebesluit transporttaken³ en in het methodebesluit systeemtaken.⁴ Op 13 april 2017 heeft de ACM het methodebesluit transporttaken op enkele punten gewijzigd.⁵ In de tussenuitspraak van 24 juli 2018 van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) heeft het CBb de ACM opgedragen om de methodebesluiten TenneT op enkele punten te herzien dan wel nieuwe besluiten te nemen.⁶ De ACM heeft op 24 januari 2019 de herziene methode voor de reguleringsperiode 2017-2021 vastgelegd in de gewijzigde methodebesluiten.⁷ De methodebesluiten zijn van toepassing op dit tarievenbesluit.

5. Op 28 november 2019 heeft het CBb einduitspraak gedaan met betrekking tot de gewijzigde methodebesluiten TenneT.⁸ Door deze uitspraak wordt de Weighted Average Cost of Capital (hierna: WACC) voor het jaar 2021 aangepast. Deze wijziging wordt in hoofdstuk 3 nader toegelicht.
6. Op basis van het methodebesluit transporttaken worden de x-factor en rekenvolumina vastgesteld. Voor TenneT zijn de x-factor en rekenvolumina voor de reguleringsperiode 2017-2021 vastgesteld bij besluit van 1 november 2016 (hierna: x-factorbesluit).⁹ De bovengenoemde wijziging van het methodebesluit transporttaken van 13 april 2017 leidde tevens tot een wijziging van de x-factor. Het x-factorbesluit is daarom ingetrokken en vervangen met het besluit van 18 april 2017.¹⁰ Het Gewijzigd methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 van 24 januari 2019 heeft vervolgens tot een nieuwe wijziging van de x-factor geleid. De ACM heeft het x-factorbesluit van 18 april 2017 daarom wederom ingetrokken en vervangen met het besluit van 12 december 2019.
7. In het x-factorbesluit van 12 december 2019 heeft de ACM, naast de gevolgen van het gewijzigd methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 van 24 januari 2019, ook nieuwe gegevens over de gestandaardiseerde activawaarde (hierna: GAW) en afschrijvingen van TenneT verwerkt. TenneT had op basis van haar eigen regulatorische administratie namelijk geconcludeerd dat zij in het verleden onjuiste gegevens aan de ACM heeft gerapporteerd. Op basis van artikel 41c, tweede lid, onder b, van de E-wet kan de ACM de tarieven corrigeren als deze zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de ACM, indien zij beschikking had gehad over juiste of volledige gegevens, afwijkende tarieven zou hebben vastgesteld. Dit is hier het geval, omdat de nieuwe gegevens tot een andere x-factor en daarmee tot andere inkomsten en tarieven leiden.

³ Besluit van 30 augustus 2016 met kenmerk ACM/DE/2016/205075.

⁴ Besluit van 30 augustus 2016 met kenmerk ACM/DE/2016/205074.

⁵ Besluit van 13 april 2017 met kenmerk ACM/DE/2017/201480_OV. Dit gewijzigde besluit treedt met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2017.

⁶ ECLI:NL:CBB:2018:347.

⁷ Gewijzigd methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 met kenmerk ACM/UIT/505474 en gewijzigd methodebesluit systeemtaken TenneT 2017-2021 met kenmerk ACM/UIT/505479.

⁸ ECLI:NL:CBB:2019:634.

⁹ Besluit van 1 november 2016 met kenmerk ACM/DE/2016/205151_OV.

¹⁰ Besluit van 18 april 2017 met kenmerk ACM/DE/2017/201610_OV. Dit gewijzigde besluit treedt met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2017.

8. De ACM kiest er in beginsel voor om correcties in aanmerking te nemen bij het eerstvolgende tarievenbesluit. Als het te verrekenen bedrag tot een sterke tariefschommeling leidt, kan de ACM besluiten om het te verrekenen bedrag te spreiden over meerdere jaren.¹¹ De ACM wil voorkomen dat de tarieven van TenneT verder zullen stijgen dan ze nu al doen op basis van de reeds te verrekenen correcties in 2020. De correctie als gevolg van de herstelde gegevens over de GAW en afschrijvingen en de correctie naar aanleiding van de CBB uitspraak van 28 november 2019 leiden echter tot hogere tarieven. De ACM is voornemens om de stijging die hieruit voortkomt te compenseren door een andere correctie te verschuiven. De ACM maakt hiervoor gebruik van de correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2018 in 2020. De ACM zal een gedeelte van deze correctie spreiden. Dit gedeelte bedraagt EUR 50.199.789 en zal betrokken worden in het tarievenbesluit 2021.
9. Tegelijkertijd merkt de ACM op dat voorzichtigheid is geboden bij het spreiden van correcties, omdat de inkomsten in komende tariefjaren nog onzeker zijn en het verschuiven van inkomsten daardoor tot ongewenste tariefschommelingen kan leiden. Verder speelt dat TenneT bij het verschuiven van inkomsten deze nog niet kan gebruiken om haar investeringen te financieren en voor de korte termijn dus op zoek moet naar alternatieve financieringsmogelijkheden. Het belang van een stabiel tariefverloop weegt de ACM in dit geval echter zwaarder.
10. Om de tarieven vast te stellen, berekent de ACM eerst de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties. Deze worden berekend met de formule uit artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, van de E-wet en de toevoegingen als bedoeld in artikel 41b, eerste en derde lid, van de E-wet. Vervolgens bepaalt de ACM welke tariefcorrecties hierop moeten worden aangebracht om zo tot de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties te komen.
11. De totale inkomsten inclusief tariefcorrecties zijn de inkomsten die de netbeheerder maximaal met de transporttarieven mag verdienen. De netbeheerder is verplicht om een voorstel voor de tarieven in te dienen. De ACM toetst dit tarievenvoorstel aan de E-wet en de Tarieencode elektriciteit. De ACM stelt vervolgens de tarieven vast.
12. Voor een uitgebreide toelichting van de systematiek en de samenhang tussen de bovengenoemde besluiten verwijst de ACM naar hoofdstuk 4 van de methodebesluiten.

3 Procedure voor de totstandkoming van dit besluit

13. De netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet dient voor 1 oktober een tarievenvoorstel aan de ACM te sturen.
14. Veel van de gegevens die de ACM gebruikt voor het berekenen van de inkomsten van TenneT komen uit de reguleringsdata die TenneT jaarlijks aan de ACM verstrekt. De ACM heeft de reguleringsdata van het jaar 2018 ontvangen op 29 mei 2019. Voor het vaststellen van dit besluit

¹¹ Gewijzigd methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 met kenmerk ACM/UIT/505474, m. 293.

is de ACM onder meer van deze gegevens uitgegaan.

15. De ACM heeft op 30 augustus 2019 een rekenmodule inclusief invul- en auditinstructie ten behoeve van het indienen van het tarievenvoorstel aan TenneT gestuurd. De rekenmodule is een Excelbestand waarin de inkomsten worden berekend en de tarieven kunnen worden ingevuld. De ACM heeft TenneT verzocht de rekenmodule in te vullen conform de invulinstructie en de ingevulde gegevens te laten controleren door een externe accountant conform een auditinstructie.
16. Op 27 september 2019 heeft de ACM het tarievenvoorstel, voorzien van een toelichting en een controleverklaring van een externe accountant, voor het jaar 2020 van TenneT ontvangen. De ACM heeft het tarievenvoorstel op 4 oktober 2019 gepubliceerd op haar website (www.acm.nl), waarbij bedrijfsvertrouwelijke gegevens onleesbaar zijn gemaakt.
17. De ACM heeft belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een reactie te geven, ten behoeve van de vaststelling van de tarieven. De ACM heeft vier reacties ontvangen op het voorstel van TenneT. Deze zijn afkomstig van VEMW, Stedin (mede namens Enexis, Liander en Westland Infra), Groningen Seaports en Dutch Data Center Association. De ACM heeft de reacties, voor zover deze betrekking hebben op het voorstel en relevant zijn, betrokken in het besluit. Dit wordt toegelicht in paragraaf 4.5.1.
18. De ACM heeft op 18 oktober 2019 vragen gesteld aan TenneT naar aanleiding van haar tarievenvoorstel. Op 24 oktober 2019 heeft de ACM antwoorden ontvangen op deze vragen.
19. De ACM kijkt in dit besluit op zes punten af van het tarievenvoorstel van TenneT. De eerste afwijking is dat de ACM de door TenneT voorgestelde rekenvolumina voor 2020, die zij heeft gebaseerd op de gerealiseerde volumina in 2018, niet overneemt in het tarievenbesluit. De ACM is namelijk alleen voornemens de rekenvolumina gedurende de reguleringsperiode aan te passen indien de verwachte veranderingen in de volumina ten opzichte van de rekenvolumina een wijziging van meer dan 1% in de inkomsten veroorzaken.¹² Aangezien dit niet het geval is, gebruikt de ACM de rekenvolumina van 2019 om de tarieven vast te stellen.
20. De tweede afwijking is dat de ACM voor de berekening van de inkomsten op basis van de wettelijke formule in 2020 een andere x-factor en andere begininkomsten hanteert. De ACM gebruikt de x-factor en de begininkomsten zoals die zijn vastgesteld in het besluit van 12 december 2019. In de berekening van deze begininkomsten en x-factor zijn zowel de gevolgen van de gewijzigde methode in het besluit van 24 januari 2019 als die van de herstelde GAW en afschrijvingen van TenneT en de CBb uitspraak van 28 november 2019 verwerkt. De x-factor die TenneT hanteerde in het tarievenvoorstel was alleen gebaseerd op de gewijzigde methode. De ACM berekent aan de hand van de gewijzigde begininkomsten en x-factor ook een correctie op de eerder berekende inkomsten voor de tariefjaren 2017 t/m 2019.
21. De ACM merkt op dat de gewijzigde begininkomsten ook gevolgen hebben voor het jaarlijkse

¹² Gewijzigd Methodebesluit Transporttaken TenneT 2017-2021 met kenmerk ACM/UIT/505474, rn. 291.

budget dat zij vaststelt voor de beheerkosten systeemtaken. De ACM berekent dan ook een nieuw budget voor de beheerkosten systeemtaken 2020 ten opzichte van het tarievenvoorstel en berekent ook correcties op de eerder berekende budgetten voor de jaren 2017 t/m 2019.

22. De derde afwijking is dat de ACM het budget voor de uitvoeringskosten systeemtaken in 2020 gewijzigd vaststelt ten opzichte van het voorstel van TenneT. In het voorstel van TenneT waren namelijk nog de GAW en afschrijvingen in 2017 als uitgangspunt voor dit budget gebruikt, omdat er nog geen duidelijkheid was over de GAW en afschrijvingen in 2018. Nu die duidelijkheid er wel is, stelt de ACM het budget voor de uitvoeringskosten systeemtaken alsnog vast op basis van de GAW en afschrijvingen in 2018.
23. De vierde afwijking is dat de ACM een aantal toevoegingen en correcties op de inkomsten heeft herberekend. Dit doet de ACM naar aanleiding van de CBb uitspraak van 28 november 2019.
24. De ACM heeft in de gewijzigde methodebesluiten van 24 januari 2019 de WACC opnieuw vastgesteld. De ACM heeft eveneens in dat besluit de frontier shift gewijzigd alsook het voornemen opgenomen om de kosten van de inkoop van energie en vermogen na te calculeren. Volgens artikel 8:69, eerste lid, van de Awb mag degene die beroep instelt daardoor niet slechter af zijn dan hij was geweest zonder het instellen van beroep. Dit wordt ook wel het verbod op reformatio in peius genoemd. Om de vraag te kunnen beantwoorden of het verbod op reformatio in peius is geschonden, heeft de ACM in de gewijzigde methodebesluiten bepaald dat zij moet nagaan in hoeverre de netbeheerder per saldo als gevolg van *alle* wijzigingen van het methodebesluit systeemtaken in een slechtere positie komt te verkeren. Het CBb heeft echter in zijn einduitspraak van 28 november 2019 geoordeeld dat deze aanpak in strijd is met het verbod van reformatio in peius. Het CBb heeft dientengevolge het methodebesluit vernietigd voor zover hierin is bepaald dat ACM voor 2021 een andere WACC mag hanteren dan 3,0%. Het CBb heeft zelf in de zaak voorzien door vast te stellen dat de WACC voor 2021, inclusief de WACC voor 2021 waar enkel sprake is van nieuw vermogen, 3,0% bedraagt.¹³
25. Dit betekent dat de ACM uit moet gaan van een reële WACC van 3,0% in 2021. De WACC in 2016 in het methodebesluit is niet in strijd met het verbod van reformatio in peius. Dit betekent dat de ACM uit gaat van een reële WACC bestaand vermogen van 4,5% en een reële WACC nieuw vermogen van 3,8% in 2016. De WACC in de tussenliggende jaren bepaalt ACM aan de hand van een lineaire groei tussen de WACC 2016 en de WACC 2021.
26. De wijziging van de WACC betekent dat de ACM een aantal toevoegingen en correcties op de inkomsten moet herberekenen. Dit betreft de toevoegingen en correcties voor de (vermogens)kosten van RCR-investeringen, de toevoeging en correctie voor de HS-installatie Deltius en het eerder genoemde budget voor de uitvoeringskosten systeemtaken.
27. De vijfde afwijking is dat de ACM een additionele inzet van EUR 100.000.000 aan veilinggelden in

¹³ ECLI:NL:CBB:2019:634,, r.o. 3 en 4.

de totale inkomsten van TenneT voor 2020 verrekent. De ACM ziet hier aanleiding toe vanwege de voorziene tariefstijgingen die uit het voorstel van TenneT volgen. Door EUR 100.000.000 extra veilinggelden in te zetten ter dekking van de tariefinkomsten beperkt de ACM de tariefschommeling in 2020 en zorgt zij dus voor een stabielere tariefverloop. De additionele inzet van EUR 100.000.000 betekent een wijziging van de afspraken die de ACM en TenneT hebben gemaakt over de inzet van de veilingmiddelen in de bevoegdhedenovereenkomst.¹⁴ De ACM en TenneT hebben deze wijziging daarom vastgelegd in een apart addendum op deze overeenkomst.¹⁵

28. De zesde afwijking is dat de ACM de door TenneT voorgestelde tarieven voor 2020 niet overneemt in het tarievenbesluit. De tarieven die TenneT heeft voorgesteld, waren namelijk gebaseerd op totale inkomsten en rekvolumina die de ACM met dit besluit gewijzigd vaststelt. De ACM heeft daarom ook de tarieven gewijzigd moeten vaststellen.

4 Totstandkoming van de tarieven

29. De ACM stelt tarieven vast voor het transport op EHS-netten en voor het transport op HS-netten. De tarieven komen tot stand in vijf stappen. Elke stap wordt uitgevoerd voor zowel EHS-netten als HS-netten. De eerste stap betreft de berekening van de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties (paragraaf 4.1). Stap twee is de berekening van de hoogte van de tariefcorrecties (paragraaf 4.2). De derde stap betreft de berekening van de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties (paragraaf 4.3). De vierde stap betreft het beoordelen van de wijziging van de rekvolumina (paragraaf 4.4). Ten slotte volgt de beoordeling van de tarieven aan de hand van de Tarieencode elektriciteit (paragraaf 4.5) en met inachtneming van de ontvangen reacties. Een cijfermatige uitwerking van de berekening van de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties is te vinden in bijlage 1 bij dit besluit.

4.1 Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties

30. De totale inkomsten exclusief tariefcorrecties die TenneT in het jaar 2020 mag ontvangen zijn het startpunt voor de berekening van de tarieven. Deze inkomsten exclusief tariefcorrecties bestaan uit:
1. de toepassing van de wettelijke formule (artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, van de E-wet);
 2. de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen, voor zover deze kosten doelmatig zijn (artikel 41b, eerste lid, onderdelen g, van de E-wet);
 3. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder zal maken voor een RCR-investering (artikel 41b, eerste lid, onderdelen h, van de E-wet);
 4. en de geschatte kosten die de netbeheerder heeft voor een RCR-investering (artikel 41b, eerste lid, onderdelen i, van de E-wet);

¹⁴ Overeenkomst van 15 december 2015 met kenmerk ACM/DE/2015/206388.

¹⁵ Addendum bij de Bevoegdhedenovereenkomst d.d. 15 december 2015 met kenmerk ACM/DE/2015/206388, van 19 november 2019 met kenmerk ACM/UIT/523020.

5. een schatting van de kosten voor de systeemtaken (artikel 41b, derde lid, van de E-wet);
6. een schatting van de inkoopkosten naastgelegen netten in het jaar 2020 (artikel 41b, tweede lid, van de E-wet).

4.1.1 Toepassing van de wettelijke formule

31. De wettelijke formule in artikel 41b in de E-wet luidt als volgt:

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1}$$

waarbij

- TI_t de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;
- TI_{t-1} de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar $t-1$ en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;
- cpi de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;
- x de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;
- q de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;

32. Normaliter zouden de inkomsten op basis van de wettelijke formule in het jaar 2020 volgen uit de inkomsten op basis van de wettelijke formule zoals vastgesteld in het tarievenbesluit 2019, het consumentenprijsindexcijfer voor 2020 en de x-factor (zie ook de formule in randnummer 31). Als gevolg van bovengenoemde uitspraken van 24 juli 2018 en 28 november 2019 van het CBb kan deze systematiek in dit geval echter niet worden toegepast. Deze uitspraak heeft namelijk geleid tot een gewijzigde x-factor en gewijzigde begininkomsten (zoals vastgesteld in het gewijzigde x-factorbesluit van 12 december 2019), die zorgen voor andere inkomsten op basis van de wettelijke formule in de tariefjaren 2017 t/m 2019. Om de inkomsten op basis van de wettelijke formule voor het jaar 2020 op correcte wijze te berekenen, heeft de ACM de inkomsten op basis van de wettelijke formule in 2019 berekend met de gewijzigde x-factor en de gewijzigde begininkomsten.
33. De ACM baseert zich op gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) voor de bepaling van de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex. De hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2020 bedraagt 2,8%.

34. De ACM heeft op 12 december 2019 de x-factor voor de periode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld in het gewijzigde x-factorbesluit 2017-2021. De x-factor voor TenneT is vastgesteld op minus 0,15 per jaar.
35. Uit de toepassing van de wettelijke formule volgt daarmee dat de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties en exclusief toevoegingen EUR 472.958.389 bedragen voor het jaar 2020. Dit bedrag bestaat uit twee delen: EUR 149.176.663 voor EHS-netten en EUR 323.781.726 voor HS-netten.

4.1.2 De gemaakte kosten voor niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen

36. Op grond van artikel 41b, eerste lid, onderdeel e, van de E-wet neemt TenneT in haar tarievenvoorstel de gemaakte kosten in acht voor niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen, zoals bedoeld in artikel 20d of 20e, tweede of derde lid, van de E-wet, voor zover de kosten doelmatig zijn. De basis voor de doelmatigheidsbeoordeling is de 'Beleidsregel ACM beoordeling doelmatige kosten van niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen'.¹⁶
37. In 2016 en 2017 heeft TenneT (gedeeltes van) twee niet-reguliere uitbreidingsinvesteringen in gebruik genomen. Het gaat om de investeringen in een gedeelte van de Randstad Noordring, onder andere de verbinding Vijfhuizen-Beverwijk, en het station Breukelen-Kortrijk. Deze twee investeringen heeft de ACM op doelmatigheid beoordeeld. De ACM gaat de uitkomsten van de doelmatigheidsbeoordeling nog niet verwerken in de tarieven 2020. De reden is dat nog niet alle investeringen na ingebruikname van deze projecten afgerond zijn en dat TenneT een kabel van de verbinding Vijfhuizen-Beverwijk gaat herstellen om de beoogde transportcapaciteit te realiseren. De ACM zal de uitkomsten hiervan integraal in een later jaar in de tarieven verwerken.

4.1.3 Gemaakte doelmatige kosten voor de verwerving van een bestaand net

38. Op grond van artikel 41b, eerste lid, onderdeel g, van de E-wet neemt TenneT de doelmatige kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net in acht.
39. De ACM berekent de vergoeding voor de kosten 2020 van de overname van HS-installatie Deltius. Deze investering is nog niet beoordeeld op doelmatigheid, de vergoeding houdt daarom nog geen rekening met een dergelijke beoordeling. De ACM berekent de vergoeding van de operationele kosten en kapitaalkosten op basis van de gerapporteerde regulatorische waarden van de activa. Dit resulteert in een vergoeding van EUR 201.320 die wordt toegevoegd aan de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

4.1.4 Geschatte vermogenskosten voor RCR-investeringen

40. Op grond van artikel 41b, eerste lid, onderdeel h, van de E-wet neemt TenneT de geschatte vermogenskosten in acht die zij zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van

¹⁶ Besluit van 31 oktober 2017, Stcrt. 2017, 62627.

de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is (hierna: RCR-investeringen). Dit is conform het methodebesluit transporttaken 2017-2021. De ACM sluit hiermee tevens aan bij de methodiek van het methodebesluit netbeheerder van het net op zee 2017-2021.

41. TenneT heeft ten behoeve van het tarievenvoorstel de geschatte waarden op 1 januari 2020 en 31 december 2020 van de activa in aanbouw opgegeven en toegelicht. De ACM berekent hiermee de geschatte vermogenskosten 2020 voor RCR-investeringen die nog niet in gebruik zijn genomen. Dit resulteert in een toevoeging voor het jaar 2020 van EUR 19.879.761 voor EHS-netten en EUR 1.833.143 voor HS-netten.

4.1.5 Geschatte kosten voor RCR-investeringen

42. Op grond van artikel 41b, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet neemt TenneT de geschatte kosten in acht die zij zal maken voor RCR-investeringen die in gebruik zijn of worden genomen. Dit is conform het methodebesluit transporttaken 2017-2021. De ACM sluit hiermee tevens aan bij de methodiek van het methodebesluit netbeheerder van het net op zee 2017-2021.
43. De ACM berekent de geschatte kosten op basis van de GAW van de RCR-activa, de afschrijvingen, de reële WACC voor nieuw vermogen en de efficiënte inkoopkosten voor energie en vermogen. TenneT heeft in het tarievenvoorstel de investeringsuitgaven, de afschrijvingen en inkoopkosten voor energie en vermogen ingevuld; de overige gegevens ontleent de ACM aan de reguleringsdata 2018. Voor de algemene operationele kosten ontvangt TenneT een forfaitaire vergoeding van 1% van de totale efficiënte investeringen (inclusief reeds vergoede vermogenskosten) vanaf ingebruikname van de activa.
44. De ACM berekent de kosten 2020 voor RCR-investeringen die in gebruik zijn of worden genomen. Dit resulteert in een toevoeging voor het jaar 2020 van EUR 79.992.412 voor EHS-netten en EUR 4.190.453 voor HS-netten.

4.1.6 Kosten voor de systeemtaken

45. Op grond van artikel 41b, derde lid, van de van de E-wet worden de geschatte kosten voor de systeemtaken toegevoegd aan de totale inkomsten voor de transporttaken. De geschatte kosten voor de systeemtaken voor 2020 worden bepaald aan de hand van bijlage 1 van het methodebesluit systeemtaken 2017-2021.
46. De ACM berekent de geschatte kosten met gegevens uit de reguleringsdata 2018. Daarnaast heeft TenneT in haar tarievenvoorstel een bedrag voor het saldo onbalans 2019 opgenomen. Het saldo onbalans is het positieve of negatieve resultaat van alle financiële transacties in het voorgaande kalenderjaar voor verrekening van de onbalans. Dit zijn transacties tussen enerzijds TenneT en anderzijds de programmaverantwoordelijke partijen en leveranciers van regel- en reservevermogen. Het saldo onbalans 2019 bedraagt EUR 22.230.157 en wordt na toepassing van de belastingrente in mindering gebracht op de geschatte inkoopkosten systeemtaken.
47. De geschatte kosten voor de systeemtaken in het jaar 2020 bestaan uit de volgende onderdelen:

- De beheerkosten voor systeemtaken van EUR 69.010.269.
- De inkoopkosten voor systeemtaken van EUR 140.165.723.
- De uitvoeringskosten voor systeemtaken van EUR 44.024.081.

Dit resulteert in een vergoeding van EUR 253.200.074 die wordt toegevoegd aan de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten.

4.1.7 Inkoopkosten naastgelegen netten

48. Op grond van artikel 41b, tweede lid, eerste volzin, van de E-wet worden de geschatte kosten die andere netbeheerders voor de uitvoering van wettelijke taken in rekening brengen bij TenneT toegevoegd aan de totale inkomsten van TenneT. Dit gaat om een schatting van de inkoopkosten transport bij regionale netbeheerders en de geschatte kosten die het gevolg zijn van het Europese vergoedingsmechanisme voor elektriciteitsstromen tussen transmissiesysteembeheerders. Dit vergoedingsmechanisme wordt ook wel de Inter-TSO Compensation genoemd. De wettelijke formule wordt niet toegepast op deze kosten.¹⁷

Inkoopkosten transport bij regionale netbeheerders 2020 (HS)

49. De ACM schat de inkoopkosten transport bij regionale netbeheerders 2020 voor HS-netten op basis van de gemiddelde realisatie in de jaren 2013 t/m 2015, gecorrigeerd voor inflatie. Dit resulteert in een toevoeging van EUR 15.859.079 op de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Inter-TSO Compensation 2020 (EHS)

50. Volgens het methodebesluit transporttaken 2017-2021, sub-paragraaf 10.2, volgt de vergoeding voor de kosten van Inter-TSO Compensation (hierna: ITC) over de jaren 2017-2021 dezelfde systematiek als de inkoopkosten transport bij regionale netbeheerders. De ACM schat daarom de ITC-kosten in 2020 voor EHS-netten op basis van de gemiddelde realisatie in de jaren 2013 t/m 2015, gecorrigeerd voor inflatie. Dit resulteert in een bedrag van EUR 4.998.943 dat in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten.

4.1.8 Conclusie

51. Gelet op het bovenstaande komt de ACM op een bedrag van EUR 843.115.688 aan totale inkomsten exclusief tariefcorrecties voor TenneT voor het jaar 2020. Dit bedrag komt niet overeen met het tarievenvoorstel van TenneT.

4.2 Tariefcorrecties

52. De ACM kan de tarieven die zullen gelden corrigeren. Dit doet de ACM door de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties te berekenen. Hiertoe berekent de ACM in deze paragraaf de som van de tariefcorrecties. Deze som voegt de ACM toe aan de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties.
53. De ACM onderscheidt in hoofdstuk 11 van het methodebesluit tariefcorrecties op grond van de algemene wettelijke bevoegdheid zoals neergelegd in artikel 41c, tweede lid, van de E-wet. Daarnaast zijn er tariefcorrecties waarvoor een specifieke wettelijke bevoegdheid is verleend.

¹⁷ Zie ook Methodebesluit Transporttaken TenneT 2017-2021, randnummers 324 en 325.

54. De ACM past voor dit tarievenbesluit de volgende tariefcorrecties toe op grond van de algemene wettelijke bevoegdheid:
1. Correctie toevoeging vermogenskosten RCR-investeringen 2018 in 2020 (EHS en HS);
 2. Correctie toevoeging HS-installatie Deltius 2017 t/m 2019 in 2020 (HS);
 3. Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2018 in 2020 (EHS en HS);
 4. Prognose omzet aansluitdienst en meterhuur 2020 (EHS en HS);
 5. Correctie totale inkomsten op basis van wettelijke formule 2017 t/m 2019 in 2020 (EHS en HS);
 6. Correctie inkoopkosten energie en vermogen transporttaak 2017 en 2018 in 2020 (EHS en HS);
 7. Correctie inkomsten transportdiensten in 2020 (HS);
 8. Correctie toevoeging vermogenskosten RCR-investeringen 2016 en 2017 in 2020 (EHS en HS);
 9. Correctie toevoeging totale kosten RCR-investeringen 2016 en 2017 in 2020 (EHS en HS);
 10. Correctie toevoeging vermogenskosten RCR-investeringen 2018 in 2020 (EHS en HS);
 11. Correctie toevoeging totale kosten RCR-investeringen 2018 in 2020 (EHS en HS);
 12. Correctie toevoeging vermogenskosten Friese netten 2019 in 2020 (EHS en HS);
 13. Correctie toevoeging vermogenskosten RCR-investeringen 2019 in 2020 (EHS en HS);
 14. Correctie toevoeging totale kosten RCR-investeringen 2019 in 2020 (EHS en HS);
 15. Correctie op correctie toevoeging vermogenskosten RCR-investeringen 2017 in 2019 in 2020 (EHS en HS);
 16. Correcties voor de systeemtaken (EHS):
 - a. Correctie budget systeemtaken 2017 t/m 2019 in 2020;
 - b. Nacalculatie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2017 en 2018 in 2020;
 - c. Correctie inkoopkosten systeemdiensten 2011-2014 in 2020;
 - d. Correctie systeemdienstentarieven n.a.v. DOW-uitspraak: claimperiode vóór 1-7-2011 in 2020;
 - e. Correctie systeemdienstentarieven n.a.v. DOW-uitspraak: claimperiode na 1-7-2011 in 2020.

Correctie toevoeging vermogenskosten RCR-investeringen 2018 in 2020

55. De ACM calculeert de vermogenskosten van RCR-investeringen in aanbouw 2018 na. De ACM berekent hiervoor het verschil tussen de realisaties van deze vermogenskosten en de geschatte vermogenskosten van RCR-investeringen in aanbouw die in de transporttarieven 2018 zijn verwerkt. TenneT heeft de gerealiseerde waarden op 29 mei 2019 van de activa in aanbouw opgegeven in de reguleringsdata 2018. Op basis van deze data berekent de ACM de gerealiseerde vermogenskosten 2018.
56. De geschatte vermogenskosten 2018 van RCR-investeringen in aanbouw voor de EHS-netten zijn in 2018 vergoed. De gerealiseerde vermogenskosten 2018 van RCR-investeringen voor de EHS netten wijken hiervan af. De ACM corrigeert het verschil tussen de geschatte en de gerealiseerde vermogenskosten. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 4.132.322 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten.

57. De geschatte vermogenskosten 2018 van RCR-investeringen in aanbouw voor de HS-netten zijn in 2018 vergoed. De gerealiseerde vermogenskosten 2018 van RCR-investeringen voor de HS-netten wijken hier van af. De ACM corrigeert het verschil tussen de geschatte en gerealiseerde vermogenskosten. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 880.089 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie toevoeging HS-installatie Deltius 2017 t/m 2019 in 2020

58. De ACM heeft in het Gewijzigde methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 de WACC (het redelijk rendement op geïnvesteerd vermogen) voor de reguleringsperiode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld. Dit leidt tot correcties op de eerder berekende kapitaalkosten voor de HS-installatie Deltius in de jaren 2017 t/m 2019. De herberekening van deze kapitaalkosten leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 8.499 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2018 in 2020

59. TenneT heeft in het tarievenvoorstel een correctie opgenomen voor de omzet aansluitdienst en meterhuur 2018 voor EHS-netten en HS-netten. TenneT heeft hiervoor het verschil berekend tussen de werkelijke opbrengsten voor de aansluitdienst en meterhuur in 2018 en de geprognosticeerde opbrengsten die in de transporttarieven van 2018 zijn verwerkt. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 1.106.127 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2020 voor de EHS-netten en een correctie van EUR 2.026.628 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor de HS-netten.

Prognose omzet aansluitdienst en meterhuur 2020

60. TenneT heeft in het tarievenvoorstel een prognose opgenomen van de omzet aansluitdienst en meterhuur 2020 voor EHS-netten en HS-netten. TenneT licht in het tarievenvoorstel toe dat zij deze prognose baseert op de realisatie in 2018. Dit resulteert in een correctie van EUR 2.083.481 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2020 voor de EHS-netten en een correctie van EUR 29.043.219 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2020 voor de HS-netten.

Correctie totale inkomsten op basis van wettelijke formule 2017 t/m 2019 in 2020

61. De ACM heeft in het x-factorbesluit van 12 december 2019 de x-factor voor de reguleringsperiode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld. De gewijzigde x-factor leidt tot correcties op de eerder berekende inkomsten op basis van de wettelijke formule in de jaren 2017 t/m 2019. Dit resulteert in een correctie van EUR 13.535.192 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten en een correctie van EUR 38.464.336 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie inkoopkosten energie en vermogen transporttaak 2017 en 2018 in 2020

62. De ACM heeft in het Gewijzigd methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 besloten dat zij het verschil tussen de geschatte en de gerealiseerde inkoopkosten energie en vermogen alsnog gedeeltelijk zal nacalculeren. Voor de transporttaak gaat het hierbij om de kosten voor inkoop van

netverliezen, de kosten van inkoop voor blindvermogen en de kosten voor het oplossen van transportbeperkingen. De ACM maakt van dezelfde methode van gedeeltelijke nacalculatie gebruik als in de vorige reguleringsperiode.¹⁸

63. De nacalculatie van de inkoopkosten energie en vermogen leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 25.187.877 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten en tot een correctie van EUR 17.386.786 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie inkomsten transportdiensten in 2020

64. TenneT heeft in het tarievenvoorstel een correctie opgenomen voor de inkomsten transportdiensten. Deze correctie verrekent de inkomsten op het EHS-netvlak en HS-netvlak als gevolg van wijzigingen in de inkomsten van de transportdiensten in afgelopen jaren. Wijzigingen kunnen bijvoorbeeld plaatsvinden door het wijzigen van een factuur of als gevolg van een geschilprocedure. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 3.319.828 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor de HS-netten.

Correctie toevoeging vermogenskosten RCR-investeringen 2016 en 2017 in 2020

65. De ACM heeft in het Gewijzigde methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 de WACC voor de reguleringsperiode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld. Vervolgens heeft het CBb in zijn einduitspraak de WACC voor 2021 vastgesteld op 3,0%. De ACM heeft op basis van deze uitspraak de WACC voor de jaren in de reguleringsperiode 2017-2021 herberekend conform randnummer 25. Dit leidt tot correcties op de eerder berekende vermogenskosten voor de RCR-investeringen die in 2016 en 2017 in aanbouw waren. De herberekening van deze vermogenskosten leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 867.477 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten en een correctie van EUR 45.751 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie toevoeging totale kosten RCR-investeringen 2016 en 2017 in 2020

66. De ACM heeft in het Gewijzigde methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 de WACC voor de reguleringsperiode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld. Vervolgens heeft het CBb in zijn einduitspraak de WACC voor 2021 vastgesteld op 3,0%. De ACM heeft op basis van deze uitspraak de WACC voor de jaren in de reguleringsperiode 2017-2021 herberekend conform randnummer 25. Dit leidt tot correcties op de eerder berekende totale kosten voor de RCR-investeringen die in 2016 en 2017 in gebruik zijn genomen. De herberekening van deze totale kosten leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 431.817 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten en een correctie van EUR 33.140 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie toevoeging vermogenskosten RCR-investeringen 2018 in 2020

67. De ACM heeft in het Gewijzigde methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 de WACC voor de reguleringsperiode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld. Vervolgens heeft het CBb in zijn einduitspraak de WACC voor 2021 vastgesteld op 3,0%. De ACM heeft op basis van deze

¹⁸ Het verschil (zowel negatief als positief) wordt voor driekwart nagecalculeerd. Het resterende kwart is voor risico van TenneT. Indien het verschil meer dan 20% bedraagt (zowel negatief als positief) wordt het meerdere deel volledig nagecalculeerd. Deze nacalculatie zal ACM per product binnen de transporttaak uitvoeren.

uitspraak de WACC voor de jaren in de reguleringsperiode 2017-2021 herberekend conform randnummer 25. Dit leidt tot correcties op de eerder berekende vermogenskosten voor de RCR-investeringen die in 2018 in aanbouw waren. De herberekening van deze vermogenskosten leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 961.819 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten en een correctie van EUR 31.111 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie toevoeging totale kosten RCR-investeringen 2018 in 2020

68. De ACM heeft in het Gewijzigde methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 de WACC voor de reguleringsperiode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld. Vervolgens heeft het CBb in zijn einduitspraak de WACC voor 2021 vastgesteld op 3,0%. De ACM heeft op basis van deze uitspraak de WACC voor de jaren in de reguleringsperiode 2017-2021 herberekend conform randnummer 25. Dit leidt tot correcties op de eerder berekende totale kosten voor de RCR-investeringen die in 2018 in gebruik zijn genomen. De herberekening van deze totale kosten leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 422.045 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten en een correctie van EUR 31.479 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie toevoeging vermogenskosten Friese netten 2019 in 2020

69. De ACM heeft in het Gewijzigde methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 de WACC voor de reguleringsperiode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld. Vervolgens heeft het CBb in zijn einduitspraak de WACC voor 2021 vastgesteld op 3,0%. De ACM heeft op basis van deze uitspraak de WACC voor de jaren in de reguleringsperiode 2017-2021 herberekend conform randnummer 25. Dit leidt tot correcties op de eerder berekende vermogenskosten voor de RCR-investering Friese netten die in 2019 in aanbouw was. De herberekening van deze vermogenskosten leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 1.446 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten en een correctie van EUR 7.958 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie toevoeging vermogenskosten RCR-investeringen 2019 in 2020

70. De ACM heeft in het Gewijzigde methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 de WACC voor de reguleringsperiode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld. Vervolgens heeft het CBb in zijn einduitspraak de WACC voor 2021 vastgesteld op 3,0%. De ACM heeft op basis van deze uitspraak de WACC voor de jaren in de reguleringsperiode 2017-2021 herberekend conform randnummer 25. Dit leidt tot correcties op de eerder berekende vermogenskosten voor de RCR-investering Friese netten die in 2019 in aanbouw was. De herberekening van deze vermogenskosten leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 825.084 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten en een correctie van EUR 42.872 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie toevoeging totale kosten RCR-investeringen 2019 in 2020

71. De ACM heeft in het Gewijzigde methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 de WACC voor de reguleringsperiode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld. Vervolgens heeft het CBb in zijn einduitspraak de WACC voor 2021 vastgesteld op 3,0%. De ACM heeft op basis van deze uitspraak de WACC voor de jaren in de reguleringsperiode 2017-2021 herberekend conform

randnummer 25. Dit leidt tot correcties op de eerder berekende totale kosten voor de RCR-investeringen die in 2018 in gebruik zijn genomen. De herberekening van deze totale kosten leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 1.046.852 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten en een correctie van EUR 61.724 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie op correctie toevoeging vermogenskosten RCR-investeringen 2017 in 2019 in 2020

72. De ACM heeft in het Gewijzigde methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021 de WACC voor de reguleringsperiode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld. Vervolgens heeft het CBb in zijn einduitspraak de WACC voor 2021 vastgesteld op 3,0%. De ACM heeft op basis van deze uitspraak de WACC voor de jaren in de reguleringsperiode 2017-2021 herberekend conform randnummer 25. Dit leidt tot een correctie op de eerder berekende correctie van de vermogenskosten 2017 in 2019. De herberekening van deze vermogenskosten leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 86.512 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten en een correctie van EUR 3.188 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Tariefcorrecties voor de systeemtaken (EHS)

73. De ACM past op het budget voor de systeemtaken vijf tariefcorrecties toe. Het gaat om de volgende tariefcorrecties:

- a. Correctie budget systeemtaken 2017 t/m 2019 in 2020;
- b. Nacalculatie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2017 en 2018 in 2020;
- c. Correctie inkoopkosten systeemdiensten 2011-2014 in 2020;
- d. Correctie systeemdienstentarieven n.a.v. DOW-uitspraak: claimperiode vóór 1-7-2011 in 2020;
- e. Correctie systeemdienstentarieven n.a.v. DOW-uitspraak: claimperiode na 1-7-2011 in 2020.

Ad a. Correctie budget systeemtaken 2017 t/m 2019 in 2020

74. De ACM heeft in het Gewijzigd methodebesluit systeemtaken TenneT 2017-2021 de WACC en frontier shift voor de reguleringsperiode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld. Dit leidt tot correcties op de eerder berekende budgetten voor de beheerkosten, inkoopkosten en uitvoeringskosten systeemtaken in de jaren 2017 t/m 2019. De herberekening van de budgetten leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 9.818.399 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten.

Ad b. Nacalculatie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2017 en 2018 in 2020

75. De ACM heeft in het Gewijzigd methodebesluit systeemtaken TenneT 2017-2021 besloten dat zij het verschil tussen de geschatte en gerealiseerde inkoopkosten energie en vermogen alsnog gedeeltelijk zal nacalculeren. Voor de systeemtaak gaat het hierbij om de kosten voor inkoop van regelvermogen, noodvermogen, primaire reserve en herstelvoorzieningen. De ACM maakt van dezelfde methode van gedeeltelijke nacalculatie gebruik als in de vorige reguleringsperiode.

76. De nacalculatie van de inkoopkosten energie en vermogen leidt, na toepassing van de belastingrente, tot een correctie van EUR 98.837.649 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten

2020 voor EHS-netten.

Ad c. Correctie inkomsten systeemdiensten 2011-2014 in 2020

77. TenneT heeft een correctie systeemdiensten opgenomen in het tarievenvoorstel. Dit betreft een nacalculatie voor de periode 2011-2014. TenneT heeft voor de jaren 2011-2014 voorschotfacturen voor systeemdiensten verstuurd aan partijen in afwachting van de ontvangst van de meetdata. De in rekening gebrachte voorschotten zijn met deze partijen verrekend op basis van de verstrekte meetdata. Na toepassing van de belastingrente resulteert dit in een correctie van EUR 1.890.301 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor de EHS-netten.

Ad d. Correctie systeemdienstentarieven n.a.v. DOW-uitspraak: claimperiode vóór 1-7-2011 in 2020

78. In het methodebesluit systeemtaken 2014-2016 heeft de ACM geconcludeerd dat, ten gevolge van de uitspraak van het CBB van 23 juli 2012 inzake Dow Benelux B.V.¹⁹ bepaalde afnemers in het verleden onverschuldigde systeemdienstentarieven hebben betaald. TenneT dient deze afnemers te restitueren. Dit leidt tot een wijziging in de inkomsten uit de systeemdienstentarieven die voor verrekening in aanmerking komen.

79. De ACM heeft de door TenneT in haar tarievenvoorstel opgevoerde restituties van de systeemdienstentarieven voor de claimperiode vóór 1 juli 2011 onderzocht. Hieruit zijn geen aanpassingen voortgekomen. Op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet voert de ACM derhalve de door TenneT opgegeven correctie uit. Dit resulteert voor de claimperiode vóór 1 juli 2011 in een correctie van EUR 50.526 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor de EHS-netten.

Ad e. Correctie systeemdienstentarieven n.a.v. DOW-uitspraak: claimperiode na 1-7-2011 in 2020

80. De ACM heeft de door TenneT in haar tarievenvoorstel opgevoerde restituties van de systeemdienstentarieven voor de claimperiode na 1-7-2011 onderzocht. Hieruit zijn geen aanpassingen voortgekomen. Op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet voert de ACM derhalve de door TenneT opgegeven correctie uit. Dit resulteert voor de claimperiode na 1-7-2011 in een correctie van EUR 1.079.399 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor de EHS-netten.

81. Zoals toegelicht in randnummer 8 van dit besluit, is de ACM voornemens om ten behoeve van een stabiele tariefontwikkeling een gedeelte van de correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2018 in 2020 te spreiden. Dit gedeelte bedraagt EUR 50.199.789 en zal betrokken worden in het tarievenbesluit 2021.

82. De ACM zal met tariefcorrecties kosten of opbrengsten uit eerdere jaren vergoeden in de tarieven van het jaar 2020. Hierbij houdt de ACM rekening met de financieringslasten of baten die uit deze vergoeding volgen door de toepassing van de heffingsrente c.q. belastingrente.²⁰ Deze rente is vastgesteld voor de periode tot en met het vierde kwartaal van 2019. Bij het vaststellen van het onderhavige tarievenbesluit is de belastingrente voor het eerste en tweede kwartaal van 2020 nog

¹⁹ ECLI:NL:CBB:2012:BX4127.

²⁰ De ACM gebruikt de heffingsrente voor de jaren tot en met 2012 en de belastingrente voor jaren vanaf 2013.

niet bekend. Daarom hanteert de ACM voor de eerste twee kwartalen van 2020 de meest recent vastgestelde belastingrente.²¹

83. Het uitgangspunt bij het toepassen van de heffingsrente c.q. belastingrente is dat over het totale bedrag rente wordt berekend vanaf 1 juli van het jaar waarop het tekort of overschot betrekking heeft tot 1 juli 2020. Een uitzondering hierop vormt de omzetcorrectie op basis van volumeverschillen 2018 in 2020, waarbij de belastingrente wordt berekend vanaf 1 januari na het jaar waarop het tekort of overschot betrekking heeft.

4.2.1 Tariefcorrecties op grond van een specifieke wettelijke bevoegdheid

84. De ACM past voor dit tarievenbesluit de volgende tariefcorrecties toe op grond van een specifieke wettelijke bevoegdheid:
1. Correctie inkoopkosten transport bij regionale netbeheerders 2018 in 2020 (HS);
 2. Correctie Inter-TSO Compensation 2018 in 2020 (EHS);
 3. Omzetcorrectie op basis van volumeverschillen 2018 in 2020 (EHS en HS);
 4. Inzet veilinggelden 2020 (EHS).

Correctie inkoopkosten transport bij regionale netbeheerders 2018 in 2020 (HS)

85. De ACM calculeert de inkoopkosten transport bij regionale netbeheerders 2018 na, op grond van artikel 41b, tweede lid van de E-wet. De ACM berekent hiervoor het verschil tussen de realisatie in 2018 en de schatting van de inkoopkosten die in de transporttarieven 2018 is verwerkt.
86. De ACM heeft als onderdeel van de reguleringsdata 2018 de realisaties van de inkoopkosten transport bij regionale netbeheerders voor 2018 van TenneT ontvangen. De schatting van de inkoopkosten naastgelegen netten voor 2018 bedroeg EUR 18.702.403. De realisatie bedraagt EUR 21.124.303. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 2.619.527 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Correctie Inter-TSO Compensation 2018 in 2020 (EHS)

87. De ACM calculeert de Inter-TSO Compensation 2018 (hierna: ITC) na, op grond van artikel 41b, tweede lid, van de E-wet. De ACM berekent hiervoor het verschil tussen de realisatie in 2018 en de schatting van de ITC die in de transporttarieven van 2018 is verwerkt. Onder de realisatie wordt verstaan de opbrengsten minus de kosten die op basis van de internationale afspraken worden toegerekend aan het Nederlandse landelijk hoogspanningsnetwerk.
88. De ACM heeft als onderdeel van de reguleringsdata 2018 de realisaties van de ITC voor 2018 van TenneT ontvangen. De schatting van de ITC voor 2018 bedroeg minus EUR 4.461.692. De realisatie bedraagt minus EUR 10.082.448. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 6.079.410 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten.

²¹ Voor de berekening van de misgelopen rente in 2019 en 2020 gebruikt de ACM de gemiddelde belastingrente van de laatste twee kwartalen van 2019 en de eerste twee kwartalen van 2020.

Omzetcorrectie op basis van volumeverschillen 2018 in 2020 (EHS en HS)

89. De ACM calculeert de omzet op basis van volumeverschillen 2018 na, op grond van artikel 41d, tweede lid, van de E-wet. De ACM berekent hiervoor het verschil tussen de gerealiseerde tariefinkomsten in het jaar 2018 en de toegestane tariefinkomsten voor 2018. De ACM heeft als onderdeel van het tarievenvoorstel 2020 de realisaties van de tariefinkomsten van TenneT ontvangen.
90. De toegestane tariefinkomsten 2018 voor de EHS-netten bedroegen EUR 19.901.423. De realisatie bedraagt EUR 18.248.935. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 1.752.623 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten.
91. De toegestane tariefinkomsten 2018 voor de HS-netten bedroegen EUR 500.743.614. De realisatie bedraagt EUR 507.902.216. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 7.592.385 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2020 voor HS-netten.

Inzet veilinggelden (EHS)

92. De gelden die voortvloeien uit de toewijzing van koppelingscapaciteit (hierna: veilinggelden) op grond van artikel 16, zesde lid van Verordening 714/2009²² worden gebruikt als inkomsten waarmee de tarieven kunnen worden verlaagd. De ACM bepaalt hiervoor de inzet van de veilinggelden bij de vaststelling van de transporttarieven. De veilinggelden zijn de opbrengsten die TenneT ontvangt middels de veilingen van de beschikbare transportcapaciteit op de grensoverschrijdende transmissielijnen verminderd met de kosten van de veiling. In de bevoegdheidsovereenkomst hebben TenneT en de ACM afspraken gemaakt over de wijze waarop TenneT reeds ontvangen en in de toekomst te ontvangen veilinggelden betreft in het jaarlijkse tarievenvoorstel.²³
93. De ACM heeft het rapport met de realisaties van de veilinggelden 2018 op 17 juli 2019 ontvangen. De realisatie van de veilinggelden voor 2018 is EUR 54.737.416. Dit bedrag wordt evenredig verspreid over de jaren 2020 t/m 2022 ingezet ter dekking van de tariefinkomsten. In aanvulling daarop wordt ook een deel van de netto ontvangen veilinggelden uit de jaren 2016 en 2017 en een vast bedrag van EUR 26.550.703 ingezet ter dekking van de tariefinkomsten in 2020.
94. Zoals beschreven in randnummer 27 van dit besluit is de ACM met TenneT overeengekomen om voor het tariefjaar 2020 EUR 100.000.000 extra aan veilinggelden in te zetten vanwege de tariefstijging die volgt uit het tarievenvoorstel van TenneT voor 2020. Dit zorgt voor een totale inzet van de veilinggelden van EUR 184.378.744. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de totale inkomsten 2020 voor EHS-netten.

²² Verordening 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1228/2003.

²³ Overeenkomst van 15 december 2015 met kenmerk ACM/DE/2015/206388.

4.2.2 Conclusie

95. Gelet op het bovenstaande komt de ACM op een bedrag van minus EUR 47.610.726 aan correcties voor het jaar 2020. Dit bedrag komt niet overeen met het voorstel van TenneT.

4.3 Totale inkomsten inclusief tariefcorrecties

96. In paragraaf 4.1.8 is uitgewerkt dat de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties EUR 843.115.688 bedragen voor het jaar 2020. In paragraaf 4.2.2 is berekend dat de tariefcorrecties minus EUR 47.610.726 bedragen voor het jaar 2020. Opgeteld vormen deze de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties, te weten EUR 795.504.962.
97. Zoals toegelicht in randnummers 8 en 81 van dit besluit, kiest de ACM ervoor om een gedeelte van de correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2018 in 2020 te spreiden. Dit gedeelte bedraagt EUR 50.199.789 en zal de ACM verrekenen in het tarievenbesluit 2021. Dit leidt tot de totale inkomsten 2020 inclusief verschuiving van EUR 745.305.172. Dit is het bedrag dat TenneT in 2020 maximaal mag ontvangen. Dit bedrag komt niet overeen met het tarievenvoorstel van TenneT. De onderstaande tabel bevat een samenvatting van de inkomsten en correcties. In bijlage 1 wordt de opbouw van deze inkomsten weergegeven.

Berekening totale inkomsten				
Stap 1: Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties		Rijttotaal	EHS	HS
Totale inkomsten op basis van wettelijke formule 2020	EUR, pp 2020	472.958.389	149.176.663	323.781.726
Toevoeging HS-installatie Deltius 2020	EUR, pp 2020	201.320		201.320
Toevoeging vermogenskosten RCF-investeringen 2020	EUR, pp 2020	21.712.904	19.879.761	1.833.143
Toevoeging totale kosten RCF-investeringen 2020	EUR, pp 2020	84.182.865	79.992.412	4.190.453
Toevoeging budget systeemtaken 2020	EUR, pp 2020	253.200.074	253.200.074	
Toevoeging prognose inkoopkosten transport bij regionale netbeheerder(s) 2020	EUR, pp 2020	15.859.079		15.859.079
Toevoeging prognose Inter-TSO compensation 2020	EUR, pp 2020	-4.998.943	-4.998.943	
Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties 2020	EUR, pp 2020	843.115.688	497.249.967	345.865.721
Stap 2: Tariefcorrecties				
Correcties op grond van de algemene bevoegdheid				
Correctie toevoeging vermogenskosten RCF-investeringen 2018 in 2020	EUR, pp 2020	-3.252.233	-4.132.322	880.089
Correctie toevoeging HS-installatie Deltius 2017 t/m 2019 in 2020	EUR, pp 2020	8.499		8.499
Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2018 in 2020	EUR, pp 2020	920.501	-1.106.127	2.026.628
Prognose omzet aansluitdienst en meterhuur 2020	EUR, pp 2020	-31.126.700	-2.083.481	-29.043.219
Correctie totale inkomsten o.b.v. wettelijke formule 2017 t/m 2019 in 2020 na gewijzigd methodebesluit d.d. 24-01-2019, h	EUR, pp 2020	51.999.528	13.535.192	38.464.336
Correctie budget systeemtaken 2017 t/m 2019 in 2020	EUR, pp 2020	9.818.399	9.818.399	
Correctie inkoopkosten energie en vermogen transporttaak 2017 en 2018 in 2020	EUR, pp 2020	7.801.091	25.187.877	-17.386.786
Correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2017 en 2018 in 2020	EUR, pp 2020	98.837.649	98.837.649	
Correctie inkomsten transportdiensten in 2020	EUR, pp 2020	3.319.828		3.319.828
Correctie inkomsten systeemdiensten 2011-2014 in 2020	EUR, pp 2020	1.890.301	1.890.301	
Correctie systeemdiententarieven n.a.v. DOV-uitspraak: claimperiode vóór 1-7-2011 in 2020	EUR, pp 2020	50.526	50.526	
Correctie systeemdiententarieven n.a.v. DOV-uitspraak: claimperiode na 1-7-2011 in 2020	EUR, pp 2020	1.079.399	1.079.399	
Correctie toevoeging vermogenskosten RCF-investeringen 2016 en 2017 in 2020	EUR, pp 2020	913.227	867.477	45.751
Correctie toevoeging totale kosten RCF-investeringen 2016 en 2017 in 2020	EUR, pp 2020	464.357	431.817	33.140
Correctie toevoeging vermogenskosten RCF-investeringen 2018 in 2020	EUR, pp 2020	992.929	961.819	31.111
Correctie toevoeging totale kosten RCF-investeringen 2018 in 2020	EUR, pp 2020	453.524	422.045	31.479
Correctie toevoeging vermogenskosten Friese netten 2019 in 2020	EUR, pp 2020	3.404	1.446	7.958
Correctie toevoeging vermogenskosten RCF-investeringen 2019 in 2020	EUR, pp 2020	867.956	825.084	42.872
Correctie toevoeging totale kosten RCF-investeringen 2019 in 2020	EUR, pp 2020	1.108.576	1.046.852	61.724
Correctie op correctie toevoeging vermogenskosten RCF-investeringen 2017 in 2019 in 2020	EUR, pp 2020	-89.700	-86.512	-3.188
Correcties op grond van een specifieke wettelijke bevoegdheid				
Correctie inkoopkosten transport bij regionale netbeheerders(s) 2018 in 2020	EUR, pp 2020	2.619.527		2.619.527
Correctie Inter-TSO Compensation 2018 in 2020	EUR, pp 2020	-6.079.410	-6.079.410	
Omzetcorrectie op basis van volumeverschillen 2018 in 2020	EUR, pp 2020	-5.839.762	1.752.623	-7.592.385
Inzet veilinggelden 2020	EUR, pp 2020	-184.378.744	-184.378.744	
Totaal tariefcorrecties 2020	EUR, pp 2020	-47.610.726	-41.158.090	-6.452.636
Stap 3: Totale inkomsten				
Totale inkomsten 2020 escl. verschuiving correctie naar 2021	EUR, pp 2020	795.504.962	456.091.877	339.413.085
Te verschuiven naar 2021: correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaak 2018 in 2020	EUR, pp 2020	50.199.789	50.199.789	
Totale inkomsten 2020 incl. verschuiving correctie naar 2021	EUR, pp 2020	745.305.172	405.892.088	339.413.085
Hulpberekening: te verschuiven correctie naar 2021				
Totale inkomsten 2020 volgens tarievenvoorstel TenneT	EUR, pp 2020	845.305.172		
Extra inzet veilinggelden 2020	EUR, pp 2020	-100.000.000		
Totale inkomsten 2020 volgens tarievenvoorstel TenneT incl. extra inzet veilinggelden	EUR, pp 2020	745.305.172		
Verschil totale inkomsten 2020 en totale inkomsten 2020 volgens tarievenvoorstel TenneT	EUR, pp 2020	50.199.789		

4.4 Wijziging rekenvolumina 2020

98. De ACM kan met dit besluit ook de rekenvolumina van TenneT wijzigen. Op grond van artikel 41a, tweede lid, van de E-wet kan de ACM het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld (hierna: rekenvolumina) gedurende een reguleringsperiode wijzigen. De rekenvolumina dienen gebaseerd te zijn op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren. In het methodebesluit transporttaken 2017-2021 heeft de ACM aangegeven dat zij de rekenvolumina gedurende de reguleringsperiode wil aanpassen indien de verwachte veranderingen in de volumina ten opzichte van de rekenvolumina een wijziging van meer dan 1% in de inkomsten veroorzaken.
99. TenneT stelt voor de rekenvolumina voor 2020 te wijzigen naar de gerealiseerde volumina 2018. De verwachte inkomsten komen met de nieuwe rekenvolumina neer op EUR 743.882.994. De ACM heeft berekend dat de inkomsten EUR 744.664.298 zijn als de rekenvolumina 2019 worden gebruikt. Dit is een verschil van 0,1%. De ACM concludeert dat het tarievenvoorstel ten aanzien

van de wijziging van de rekenvolumina niet voldoet aan hetgeen is bepaald in het methodebesluit. De ACM past de rekenvolumina daarom niet aan.

4.5 Tarieven

100. In deze paragraaf vindt de beoordeling van de tarieven plaats.

4.5.1 Reacties belanghebbenden op tarievenvoorstel

101. Zoals toegelicht in randnummer 17 heeft de ACM van vier partijen een reactie ontvangen op het tarievenvoorstel van TenneT voor 2020, te weten VEMW, Stedin (mede namens Enexis, Liander en Westland Infra), Groningen Seaports en Dutch Data Centre Association (hierna: DDA). Alle partijen uiten hun zorgen over de tariefstijgingen die volgen uit het tarievenvoorstel van TenneT en verzoeken de ACM om de tariefschok in 2020 te beperken. VEMW wil verder van de ACM weten of het mogelijk is om eerder informatie te krijgen over dergelijke tariefschokken en verzoekt om verder inzicht in de inkoopkosten energie en vermogen per product. Tot slot vraagt het DDA om een rechtvaardiging van de hogere inkoopkosten energie en vermogen.
102. De ACM is het met de vier partijen eens dat het tarievenvoorstel van TenneT tot een tariefverloop leidt dat onwenselijk is. De ACM heeft daarom met TenneT afgesproken om voor 2020 EUR 100.000.000 extra aan veilinggelden in te zetten ter dekking van de tariefinkomsten. Hiermee halen de ACM en TenneT de voorziene inzet van de bestaande veilinggelden in 2021 t/m 2024 (jaarlijks EUR 75 miljoen) een jaar naar voren en wordt het bedrag in het eerste jaar (nu 2020) eenmalig verhoogd. Met deze maatregel beperkt de ACM een aanzienlijk deel van de tariefstijging in 2020.
103. De ACM heeft begrip voor de wens van VEMW om eerder geïnformeerd te worden over voorziene tariefschokken. De ACM overweegt echter dat zij nog niet over alle relevante informatie voor de berekening van de inkomsten en tarieven beschikt tot zij van TenneT het tarievenvoorstel heeft ontvangen. TenneT is wettelijk verplicht om dit voorstel vóór 1 oktober aan de ACM te sturen. De ACM ziet daarom geen mogelijkheid om vóór oktober al uitspraken te doen over de ontwikkeling van de inkomsten en tarieven in het komende tariefjaar.
104. De ACM merkt over de inkoopkosten energie en vermogen op dat zij van TenneT als onderdeel van de reguleringsdata 2018 een verantwoording heeft ontvangen van de gestegen kosten voor de inkoop van energie en vermogen in 2018, vergezeld door een controleverklaring van de externe accountant van TenneT. De ACM heeft dus geen reden om aan de hoogte van deze kosten te twijfelen. De ACM kan helaas geen verder inzicht geven in de hoogte van de inkoopkosten per product, omdat deze informatie als bedrijfsvertrouwelijk is aangemerkt door TenneT vanwege het marktgevoelige karakter ervan. Het zou dus niet in het belang van de afnemers zijn om deze informatie openbaar te maken.

4.5.2 Tarievenscode

105. De ACM beoordeelt of het voorstel van TenneT voldoet aan hetgeen is bepaald in de Tarievenscode elektriciteit. Hoofdstuk 3 van de Tarievenscode elektriciteit schrijft voor welke kosten gedekt dienen te worden door welke tariefdragers (artikel 3.7.5) en beschrijft verhoudingen tussen tarieven (artikel 3.7.5a). Ook wordt het cascade-beginsel toegepast: voor de kostentoekening aan verbruikers worden kosten van een net op een hoger spanningsniveau toegerekend aan een net op een lager spanningsniveau (artikel 3.6).
106. De tarieven die TenneT heeft voorgesteld, waren gebaseerd op totale inkomsten en rekvolumina die de ACM met dit besluit gewijzigd vaststelt. De ACM heeft daarom ook de tarieven gewijzigd moeten vaststellen. De door ACM vastgestelde tarieven resulteren in verwachte inkomsten in 2020 die lager zijn dan toegestaan.

4.5.3 Vaststelling

107. De ACM stelt de tarieven gewijzigd vast ten opzichte van het voorstel van TenneT.

Dictum

108. Op grond van artikel 41c, eerste en tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 stelt de Autoriteit Consument en Markt de transporttarieven voor het jaar 2020, die TenneT TSO B.V. ten hoogste in rekening mag brengen, vast overeenkomstig onderstaande tabel.

109. Daarnaast stelt de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 41a, tweede lid, van de E-wet de rekvolumina vast volgens onderstaande tabel.

Omschrijving	Vastrecht	kW gecontracteerd per jaar	kW max per maand	kW gecontracteerd per jaar (max 600 uur)	kW max per week (max 600 uur)
EHS					
Tarieven 2020	12.478,96	13,29	1,35	6,65	0,47
Rekvolumina 2020	22,55	1.212.716	12.026.541	235.262	3.215.320
HS					
Tarieven 2020	2.760,00	23,58	2,29	11,79	0,79
Rekvolumina 2020	91,56	14.929.120	153.986.790	226.512	1.737.592

110. Van dit besluit zal de Autoriteit Consument en Markt mededeling doen in de Staatscourant. Voorts zal zij dit besluit publiceren op haar website (www.acm.nl) en ter inzage leggen ten kantore van de Autoriteit Consument en Markt. Daarnaast is TenneT TSO B.V. verplicht om een exemplaar ter inzage te leggen in ieder van haar vestigingen.

111. De tarieven treden in werking op 1 januari 2020.

Den Haag,
Datum: 12 december 2019

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.

mr. P.C.M. Bijlenga
Teammanager Directie Energie

Als u belanghebbende bent, kunt u schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage 1 – Rekenmodule tarievenbesluit TenneT 2020

1. ACM heeft op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand “Rekenmodule tarievenbesluit TenneT 2020” gepubliceerd met daarin de berekening van de totale inkomsten voor het jaar 2020. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage bij dit tarievenbesluit en maakt hier integraal onderdeel van uit.

Bijlage 2 – Relevante wettelijke bepalingen

1. Artikel 40 E-wet

De tarieven voor de diensten ter uitvoering van de taken, genoemd in artikel 16, eerste en tweede lid, met uitzondering van onderdeel p, worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 41 tot en met 41d.

2. Artikel 41a E-wet

1 Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 41b, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 41, eerste lid, vast:

- a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,
- b. de kwaliteitsterm, en
- c. het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld.

2 De Autoriteit Consument en Markt kan het in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde rekenvolume gedurende de in de aanhef van dat lid bedoelde periode wijzigen.

[...]

3. Artikel 41b E-wet

1 Iedere netbeheerder zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel p, en voor zover het betreft de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de taken, genoemd in artikel 16, tweede lid, met inachtneming van:

- a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,
- b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 36 of 37,
- c. het bepaalde bij of krachtens artikel 41a,
- d. de formule

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100}\right) TI_{t-1}$$

waarbij

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t-1 en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cp_i = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;

- e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d of 20e, tweede of derde lid, voor zover de kosten doelmatig zijn;
- f. [...]
- g. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij of krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn;
- h. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is;
- i. de geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet heeft voor investeringen die in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft, in gebruik worden of zijn genomen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is.

2 De geschatte kosten die een netbeheerder voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste en tweede lid, bij een andere netbeheerder in rekening zal brengen, worden zonder toepassing van de formule, bedoeld in het eerste lid, onder d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van deze andere netbeheerder. Het verschil tussen de geschatte en gerealiseerde kosten wordt betrokken bij de vaststelling van de totale inkomsten uit de tarieven van de andere netbeheerder in een volgend jaar.

3 De geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet voor de uitvoering van de taken, genoemd in artikel 16, tweede lid, maakt, worden zonder toepassing van de formule, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, en met toepassing van het besluit, bedoeld in artikel 41, eerste lid, onderdeel b, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet.

4 De Autoriteit Consument en Markt stelt een beleidsregel vast betreffende de beoordeling van doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onder e en g.

4. Artikel 41c E-wet

1 De Autoriteit Consument en Markt stelt de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor onderscheiden tariefdragers, jaarlijks vast.

2 De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in dat jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:

- a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van de artikel 6:19 of 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;
- b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, indien zij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;
- c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken;
- d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten, terwijl netbeheerders die diensten in het jaar t of een gedeelte van jaar t niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt;
- e. zijn vastgesteld op basis van de geschatte kosten als bedoeld in het zevende lid en de gerealiseerde efficiënte kosten die daarvan afwijken.

3 [...]

7 De Autoriteit Consument en Markt betreft bij het vaststellen van de tarieven:

- a. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is;
- b. de geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet heeft voor investeringen die in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft, in gebruik worden of zijn genomen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is.

8 Indien de netbeheerder van het net op zee op grond van artikel 42a, derde lid, een bedrag in rekening brengt bij de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet wordt dat bedrag zonder toepassing van de formule, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven.

5. **Artikel 41d E-wet**

1 In afwijking van artikel 41a wordt voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet ten aanzien van de taken, bedoeld in artikel 16, eerste lid geen kwaliteitsterm vastgesteld.

2 De Autoriteit Consument en Markt stelt voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet jaarlijks het verschil vast tussen de totale inkomsten uit de tarieven, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, en de gerealiseerde totale inkomsten uit de tarieven. Bij de eerstvolgende vaststelling van de tarieven verwerkt de Autoriteit Consument en Markt het verschil in de tarieven.

6. **Artikel 42 E-wet**

1 De tarieven treden in werking op een door de Autoriteit Consument en Markt te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven.

2 Indien op 1 januari de tarieven voor het volgende jaar nog niet zijn vastgesteld, gelden de tarieven tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven voor het volgende jaar.

3 Iedere netbeheerder legt een exemplaar van de voor hem geldende tarieven voor een ieder ter inzage in al zijn vestigingen.

Bijlage 3 – Formulebijlage RCR-investeringen

Voor RCR-investeringen geldt t-0 regulering; in deze bijlage werkt de ACM uit hoe dit in detail werkt.

Stap 1: Toevoeging geschatte vermogenskosten

TenneT mag schattingen opnemen in het tarievenvoorstel voor vermogenskosten van RCR-investeringen die in aanbouw zijn.

De ACM rekent de door TenneT opgegeven schattingen na. Hiervoor vraagt de ACM aan TenneT **per RCR-investering per jaar** de volgende informatie, **zonder** accountantsverklaring:

- Naam RCR-investering;
- Startdatum in aanbouw;
- Verwachte datum van ingebruikname (IBN);
- Verwachte waarde activa in aanbouw op 1 januari of 1 april in 2016 (wanneer projecten vóór deze datum zijn gestart) of op start;
- Verwachte waarde activa in aanbouw op IBN of 31 december (activawaarde zonder afloopinvesteringen).

Voor de schatting van de vermogenskosten voor RCR i in jaar t hanteert de ACM de volgende formule:

$$\text{Schatting vermogenskosten } RCR_{i,t} = ((1 + WACC \text{ nominaal nieuw vermogen}_t)^{A_{i,t}} - 1) * B_{i,t}$$

Waarbij $A_{i,t}$ en $B_{i,t}$:

$$A_{i,t} = \frac{\text{schatting aantal dagen in aanbouw in jaar } t \text{ van } RCR_i}{\text{aantal dagen in jaar } t}$$

$$B_{i,t} = (\text{schatting activawaarde op 1 januari jaar } t \text{ of op de start in jaar } t \\ + \text{schatting activawaarde op IBN in jaar } t \text{ of op 31 december jaar } t) / 2$$

Over het algemeen schat TenneT vermogenskosten voor hetzelfde jaar als het jaar waarop het tariefvoorstel betrekking heeft. Bijvoorbeeld: TenneT schat in het tariefvoorstel 2021 de vermogenskosten die TenneT verwacht in 2021. De schatting van de vermogenskosten is dan gelijk aan de toevoeging van de vermogenskosten. Er komt geen belastingrente aan te pas.

NB:

ACM en TenneT hebben afgesproken dat TenneT pas RCR-investeringen opneemt in het tarievenvoorstel als TenneT het Gate 2-besluit²⁴ voor deze RCR-investering heeft genomen. Dit leidt ertoe dat TenneT voor de periode tussen de start van een project en het Gate 2-besluit nog geen vergoeding voor de vermogenskosten heeft ontvangen. ACM en TenneT hebben afgesproken dat TenneT bij het eerste tarievenvoorstel na het Gate 2-besluit deze vermogenskosten alsnog kan opgeven. Omdat TenneT de kosten dan in een later jaar vergoedt krijgt dan wanneer zij de kosten maakt, gebruikt de ACM de belastingrente om hiervoor te compenseren.

Voorbeeld:

- Het project is gestart op 15 juli 2017.
- Het Gate 2-besluit is genomen op 15 augustus 2018.
- TenneT verwacht IBN op 15 augustus 2020.
- In het tarievenvoorstel 2020 geeft TenneT de schatting van de vermogenskosten 2019 én 2020 op. Over 2018 zijn er al realisaties van de activawaarden beschikbaar. ACM berekent de nacalculatie vermogenskosten 2018 in het tarievenbesluit 2020.

Stap 2: Realisatie en nacalculatie vermogenskosten

De ACM mag de schattingen van de vermogenskosten van RCR-investeringen in aanbouw nacalculeren op basis van realisaties.

De ACM berekent de vermogenskosten op basis van realisaties. Hiervoor vraagt de ACM aan TenneT **per RCR-investering per jaar** de volgende informatie, **met** accountantsverklaring:

- Naam RCR-investering;
- Startdatum in aanbouw;
- Datum van ingebruikname (IBN);
- Waarde activa in aanbouw op 1 januari of 1 april in 2016 (wanneer projecten vóór deze datum zijn gestart) of start;
- Waarde activa in aanbouw op IBN of 31 december (activawaarde zonder afloopinvesteringen).

Voor de realisatie vermogenskosten voor RCR i in jaar t hanteert de ACM de volgende formule:

$$\text{Realisatie vermogenskosten } RCR_{i,t} = ((1 + WACC \text{ nominaal nieuw vermogen}_t)^{A_{i,t}} - 1) * B_{i,t}$$

Waarbij $A_{i,t}$ en $B_{i,t}$:

$$A_{i,t} = \frac{\text{realisatie aantal dagen in aanbouw in jaar } t \text{ van } RCR_i}{\text{aantal dagen in jaar } t}$$

²⁴ Het Gate 2 besluit wordt genomen op het moment dat TenneT de definitieve investeringsbeslissing neemt voor een bepaald project. Dit sluit de voorbereidingsfase af, en vanaf dit moment begint zij met de daadwerkelijke bouw van een actief.

$$B_{i,t} = (\text{activawaarde op 1 januari jaar } t \text{ of op de start in jaar } t \\ + \text{activawaarde op IBN in jaar } t \text{ of op 31 december jaar } t) / 2$$

De gerealiseerde gegevens zijn pas beschikbaar een aantal maanden nadat het jaar is afgelopen. Dit betekent dat realisaties over jaar t pas bekend worden gedurende jaar $t+1$ en pas kunnen worden verwerkt in het tarievenbesluit voor $t+2$.

Voor de tariefcorrectie berekent de ACM eerst het verschil tussen de realisatie en de schatting van de vermogenskosten.

$$\text{Verskil vermogenskosten } RCR_{i,t} \\ = \text{Realisatie vermogenskosten } RCR_{i,t} - \text{Schatting vermogenskosten } RCR_{i,t}$$

Omdat TenneT het verschil verrekend krijgt in $t+2$ (of mogelijk nog een ander jaar) gebruikt de ACM de belastingrente om hiervoor te compenseren.

Stap 3: Toevoeging geschatte totale kosten

TenneT mag schattingen opnemen in het tarievenvoorstel voor totale kosten van RCR-investeringen die in gebruik zijn of worden genomen.

De ACM rekt de door TenneT opgegeven schattingen na. Hiervoor vraagt de ACM aan TenneT **per RCR-investering per jaar** de volgende informatie, **zonder** accountantsverklaring:

- Naam RCR-investering;
- (Verwachte) datum van ingebruikname (IBN);
- (Verwachte) waarde activa op IBN (inclusief afloopinvesteringen);
- Schatting afschrijvingen;
- Schatting inkoopkosten energie en vermogen.

Voor de schatting totale kosten voor RCR i in jaar t hanteert de ACM de volgende formule:

$$\text{Schatting totale kosten } RCR_{i,t} \\ = (\text{verwachte}) \text{ ultimo activawaarde}_{i,t} * \text{reële WACC nieuw vermogen}_t \\ + \text{schatting afschrijvingen}_{i,t} + \text{schatting inkk E\&V}_{i,t} \\ + \text{schatting algemene operationele kosten}_{i,t}$$

Voor de schatting van de algemene operationele kosten voor RCR i in jaar t geldt:

$$\text{schatting totale operationele kosten}_{i,t} \\ = \frac{\text{aantal dagen in gebruik in jaar } t}{\text{dagen in jaar } t} * 1\% \\ * (\text{verwachte}) \text{ waarde activa op IBN incl. vermogenskosten}$$

Waarbij:

(Verwachte) waarde activa op IBN incl. vermogenskosten $_{i,t}$ = *(verwachte) waarde activa op IBN* $_{i,t}$ +
cumulatieve vermogenskosten $_{i,t}$

Voor de schatting van de ultimo activawaarde voor RCR i in jaar t geldt:

$$\begin{aligned} \textit{ultimo activawaarde}_{i,t} &= (\textit{verwachte}) \textit{ultimo activawaarde}_{i,t-1} * (1 + \textit{cpi}_t) + \textit{verwachte investeringen}_{i,t} \\ &- \textit{schatting afschrijvingen}_{i,t} \end{aligned}$$